

Cykelvenlig infrastruktur

Nye muligheder for afmærkning
og brug af vejregler på cykelområdet

Cykelvenlig infrastruktur

Vejdirektoratet

Dato:

Maj 2017

Oplag:

200

Tryk:

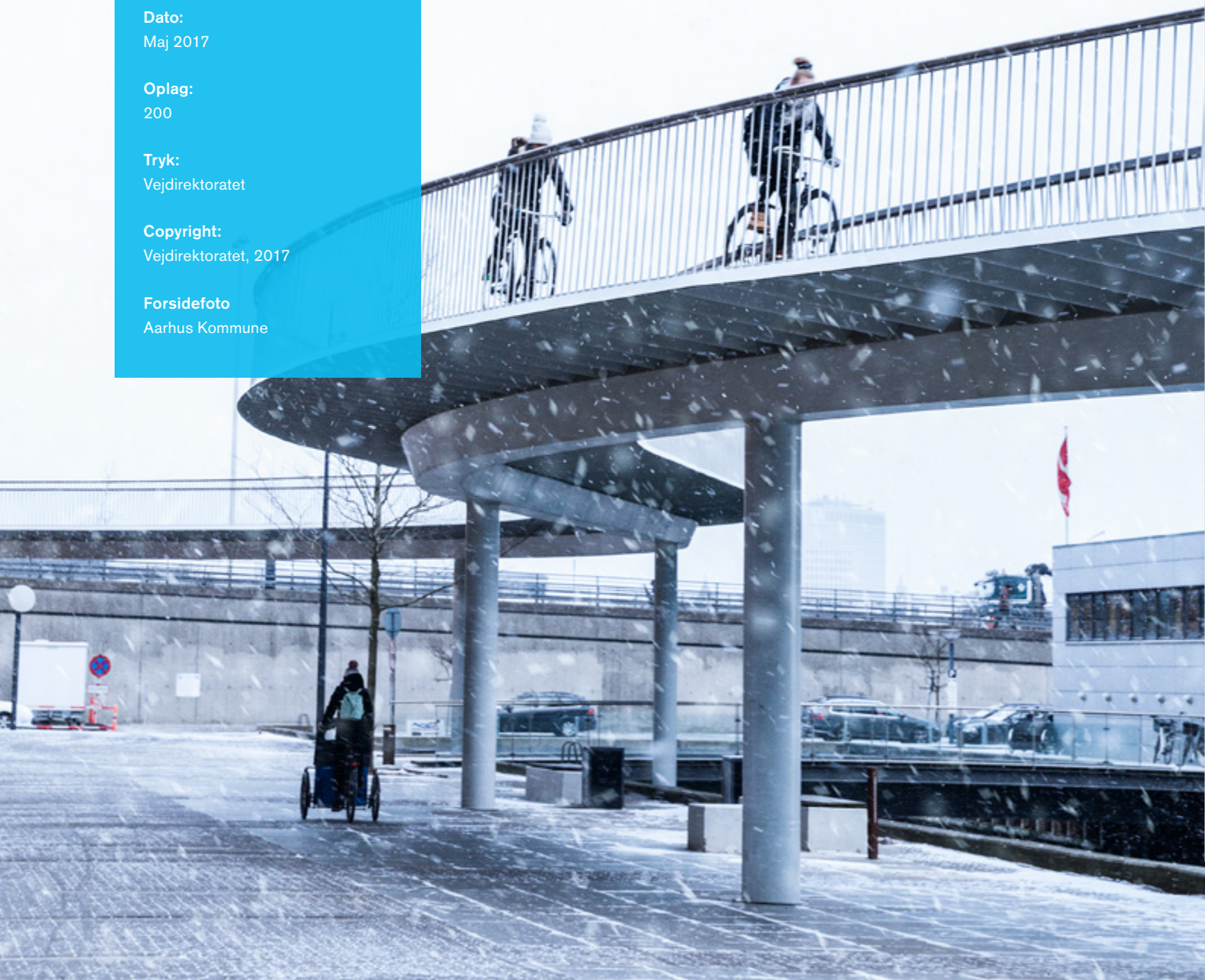
Vejdirektoratet

Copyright:

Vejdirektoratet, 2017

Forsidefoto

Aarhus Kommune

Nemt og sikkert frem på cykel

Hvis flere skal vælge cyklen, skal det være så nemt og sikkert som muligt at komme frem på cykel. Der er kommet flere nye tiltag i form af blandt andet færdselstavler og vejledninger i vejregler, som kan være en hjælp til at anlægge en cykelvenlig infrastruktur. Vejdirektoratet har samlet de nye muligheder i dette hæfte som inspiration til de kommuner og aktører, der ønsker at fremme cykling i Danmark, og som mangler et overblik over, hvilke muligheder der er kommet med de nye vejafmærkningsbekendtgørelser fra 2016 samt med nye vejregler på cykelområdet.

I dette hæfte kan du finde mere viden om vejafmærkning eller vejregler for:

Højresving for rødt for cyklister
side 4-5

Cykelbokse
side 6-7

Supercykelstier
side 8-9

Cykelgader
side 10-11

EuroVelo cykelruter
side 12-13

2 minus 1 veje
side 14-15

Du kan finde mere information og film til formidling af nye cykelfremmende tiltag på Vejdirektoratets hjemmeside, vejdirektoratet.dk. Her kan du blandt andet også finde de nye vejafmærkningsbekendtgørelser og links til de beskrevne vejregler på cykelområdet. Du kan også finde mere på vejregler.dk.

De omtalte film findes på Vejdirektoratets Youtube kanal: [youtube.com/Vejdirektoratettv](https://www.youtube.com/Vejdirektoratettv)

Højresving for rødt for cyklister

Når den viste tavle er opsat, så kan cyklister lovligt dreje til højre for rødt i lyskryds. Erfaringer fra 33 steder rundt i landet har vist, at i de lyskryds, hvor U 7 tavlen var sat op, steg antallet af cyklister, der drejede til højre for rødt, uden at der skete en stigning i antallet af politi-registrerede ulykker. Højresving for rødt kan skabe bedre fremkommelighed for cyklister på steder, hvor der ikke er for meget trafik.

Vejafmærkningsbekendtgørelsen indeholder nu den viste tavle. Kommuner skal stadig søge politiet om tilladelse til at opsætte tavlen. Tavlen opsættes kun i kryds, hvor det er forsvarligt i forhold til trafikikkerheden. De svingende cyklister har fortsat vigepligt for fodgængere, der krydser vejen for grønt lys og for tværkørende cyklister og lille knallert.

Højresving for rødt – U 7

👉 [Se film om højresving for rødt](#)

Undertavlen U 7 må kun anvendes under X 11 Hovedsignal, X 12 Pilsignal og X 16 Cyklistsignal uden separat pilsignal mod højre, i en tilfart, hvor:

- 1) der op mod vejkrydset er separat cykelsti i både tilfart og frafart mod højre,
- 2) cykelstien er opdelt i en ligeudbane og en højresvingsbane med en samlet bredde på mindst 1,85 meter inkl. ubrudt linje for opdeling af cykelsti,
- 3) ligeudbanen og højresvingsbanen er hver især minimum 0,925 meter målt fra kantsten til midte af den ubrudte linje for opdeling af cykelsti,
- 4) højresvingsbanen er afmærket med højresvingspil for cyklist,
- 5) højresvingsbanen er afmærket med S 11 vigelinje, så tæt som muligt på tværgående cyklister og førere af lille knallert og
- 6) afstanden til faste genstande skal være mindst 0,30 meter.

Undertavlen U 7 placeres under det lavtsiddende hovedsignal, pilsignal eller cyklistsignal uden separat pilsignal mod højre, der er placeret til højre for stoplinjen på vognbanerne eller højst 5,0 meter efter denne.

Kilde: Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning, § 213, stk. 2-3.

Cykelbokse

Cykelbokse er en afmærkning på vejen med et separat felt til cyklister, som viser, at cyklister og lille knallert kan bruge denne del af vejen, når de holder for rødt. Det er et ekstra venteeareal, som placeres foran bilernes stoplinje i signalregulerede kryds. Feltet må kun etableres foran en højresvingsbane i kryds, og cykelsymbol V 21 skal altid afmærkes i feltet.

Cykelbokse kan øge fremkommeligheden for cyklisterne. Etablering af cykelbokse kan også øge sikkerheden, fordi de gør ventende cyklister mere synlige for højresvingende bilister, når signalet skifter fra rødt til grønt. Etablering af cykelbokse i hele landet kan medvirke til at bekæmpe de ofte fatale højresvingsulykker mellem ligeudkørende cyklister og lastbiler, der drejer til højre.

👉 [Se film om cykelbokse](#)

Cykelboks S 22

Felt foran højresvingsbane i kryds, der angiver, at cyklister og førere af lille knallert kan benytte den pågældende del af vejen. V 21 cykelsymbol skal altid afmærkes i feltet.

Kilde: Vejafmærkningsbekendtgørelsen, § 55.

GRÖNT
GROSSISTEN
36 30 19

BILJARD-SALE

Foto: Sekretariatet for Supercykelstier

Supercykelstier

Supercykelstier giver cykelpendlere mulighed for at komme nemt, sikkert og hurtigere frem over længere afstande.

Supercykelstierne findes allerede flere steder i landet. Siden 2012 er der blevet bygget på et net af supercykelstier mellem 23 kommuner i hovedstadsområdet, og der er ligeledes igangsat eller etableret supercykelstier i blandt andet Odense, Esbjerg, Aarhus og Aalborg.

Symbolet for Supercykelstier er nu godkendt som vejafmærkning og kan bruges af alle interesserede kommuner. Ruteidentifikationen skal anvendes som tavle – som forsøgsordning er den også anvendt som afmærkning på asfalten. Som tavle må den kun bruges på stivejvisere.

Vejreglernes anbefalinger til supercykelstier er blandt andet, at supercykelstier forbinder knudepunkter som boligområder, uddannelsesinstitutioner og områder med mange arbejdspladser samt har forbindelse til kollektiv transport. Stierne bør have god komfort med jævn asfalt, god vedligeholdelse og plads til at overhale.

Supercykelsti – L 46

Supercykelstier giver nye muligheder

Et af de gode eksempler på Supercykelstier er i Aalborg, hvor cykelpendleruter forbinder midtbyen med vigtige bolig- og arbejdsområder. Der er etableret ny cykelsti og cykelvenlige krydsløsninger, som har skabt en sammenhængende infrastruktur for cyklisterne.

Farumruten er et andet eksempel, hvor en række små tiltag på allerede etablerede cykelstier og en massiv informationskampagne har haft en positiv effekt på mængden af cyklister. Antallet af cykelpendlere er steget med 52 procent, siden Farumruten blev indviet. Af disse er 21 procent nye pendlere, mens resten brugte ruten i større eller mindre grad, før den blev indviet.

Håndbog om Supercykelstier

Læs mere om etablering af supercykelstier i forhold til planlægning, udformning, markedsføring, drift og vedligeholdelse i [Håndbog om supercykelstier](#).

Læs mere om stirutetavler og hvordan de placeres i [Håndbog om cykelvejvisning](#).

➔ [Håndbogen kan findes på Vejregelportalen](#)

Cykelgader

Princippet i en cykelgade er, at kørebanen er reserveret til cykel og lille knallert. Det betyder, at hastigheden er lav, normalt under 30 km/t, og at cyklerne gives prioritet over for andre køretøjer, hvis kørsel er tilladt. Cykelgader vurderes at øge både sikkerheden og fremkommeligheden for cyklisterne, der hvor pladsen er trang i byerne.

Cykelgader afmærkes kun med de viste tavler. Der må ikke bruges cykelsymbol eller anden kørebaneafmærkning.

Cykelgade – E 47

Cykelgade – E 48

Find mere information i bekendtgørelsen om anvendelse af vejafmærkning § 127 og § 128.

Kørebanen er reserveret til cykel og lille knallert. Det er muligt at opsætte en undertavle, som giver tilladelse til anden kørsel, fx beboer-, vare- eller ærindekørsel. Det kan være i bestemte tidsrum eller mere generelt. Hvis der er andre kørende, skal de være særligt hensynsfulde. Er der ikke en undertavle, må andre køretøjer ikke færdes på gaden. Der er fortov til fodgængerne, så de er adskilt fra cyklerne.

Cykelgader etableres ofte på smalle gader, hvor der er mange cyklister. Blandt andet i Aarhus og København er der etableret cykelgader, og erfaringerne er gode. Langt de fleste bilister bliver bag ved cyklisterne og kører kun meget langsomt.

E 47 Cykelgade

Tavlen angiver et område, hvor følgende særlige færdselsregler gælder:

- 1) Kørebanen er reserveret til cykel og lille knallert.
- 2) Tilladelse til kørsel med andre køretøjer i området kan gives. I så fald skal kørsel ske under iagttagelse af bestemmelserne i punkterne 4-7.
- 3) Eventuel tilladelse til kørsel angives på undertavle som anført i § 16, stk. 3, punkterne 2-5. Desuden kan anvendes undertavlen »Kørsel tilladt« eller andre undertavler, der tillader kørsel med bestemte færdselsarter. Tilladelse på undertavle kan afgrænses tidsmæssigt, jf. § 9, tavle U 3.
- 4) Kørsel på kørebanen må kun ske med en hastighed svarende til hastighed for cyklister og førere af lille knallert (normalt under 30 km/h).
- 5) De kørende skal udvise særlig agtpågivenhed og hensynsfuldhed over for hinanden.
- 6) Kørende må ikke unødigt hindre de øvrige kørende i at komme frem.
- 7) Parkering i en cykelgade må ikke ske uden for særligt afmærkede pladser.

Tavlen kan anvendes med undertavlerne U 1, U 2 eller U 6 til forvarsling.

Kilde: Vejafmærkningsbekendtgørelsen, § 23.

Foto: Aarhus Kommune

Foto: Blue Room

EuroVelo Cykelrute – L 47

som undertavle til en stirutetavle

Kilde: Vejafmærkningsbekendtgørelsen, § 30 og 40

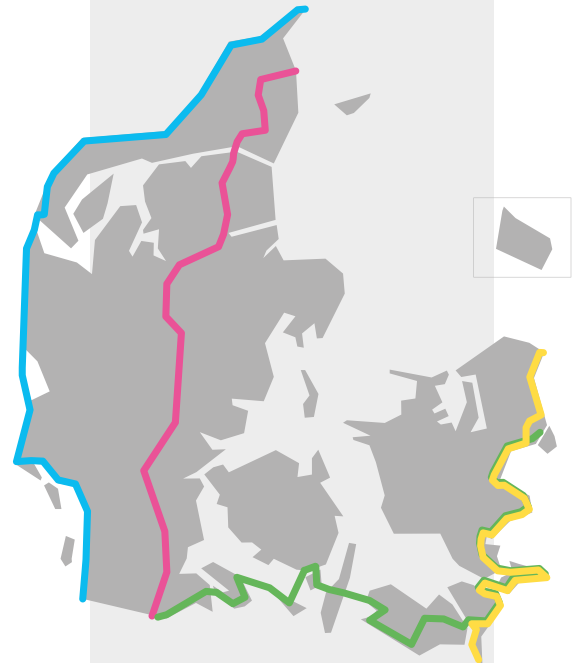
EuroVelo cykelruter

EuroVelo cykelruterne er et net af europæiske cykelruter, der forbinder de europæiske lande ad rekreative ruteforløb, der blandt andet skal fremme cykelturismen.

For at skabe sammenhængende ruter på tværs af Europa, bør EuroVelo symbolet bruges på de fire europæiske cykelruter, som går gennem Danmark. EuroVelo ruterne har sammenfaldende ruteforløb med fire nationale cykelruter.

Symbolet anvendes uden EuroVelo rutenavn. Symbolet kan anvendes på en undertavle til en stirutetavle som vejvisning på de nationale cykelruter eller som et indsat symbol på en stipilevejviser. Afmærkningen af de europæiske cykelruter sker ved, at der for ca. hver 5 km, samt ved trafikale knudepunkter, tilføjes enten en undertavle til en stirutetavle eller at symbolet integreres i en stipilevejviser. Se mere om stirutevejvisning i Vejreglerne.

Foreningen Dansk Cykelturisme er koordinationscenter for at fastlægge og koordinere EuroVelo ruterne i Danmark.

EuroVelo cykelruter

- EuroVelo 3** Pilgrimsruten
- EuroVelo 7** Solruten
- EuroVelo 10** Østersørutten
- EuroVelo 12** Nordsørutten

Sønderborg

10

EuroVelo Cykelrute – L 47

på en stipilevejviser

2 minus 1 veje

2 minus 1 veje kan være en billig måde at skabe mere sikker færdsel for cyklister, førere af lille knallert og fodgængere på smalle veje på landet, hvor der ikke er mulighed for at etablere egentlige cykelstier eller fortov. Når man snævrer vejen ind til kun én kørebane, får de bløde trafikanter ekstra plads på de brede kantbaner.

En måde at skabe mere tryghed for de bløde trafikanter er ved at etablere hastighedsdæmpende foranstaltninger i forbindelse med 2 minus 1 vejen og samtidig skilte hastigheden ned på strækningen. I åbent land må hastighedsgrænsen maksimalt være 60 km/t på 2 minus 1 veje, og vejtypen bør kun bruges på veje med lidt trafik. 2 minus 1 veje er ikke egnede til parkering.

For at afmærke en vej som 2 minus 1 vej skal følgende være opfyldt:

- Hastighedsgrænsen er maks. 60 km/t udenfor tættere bebygget område og maks. 50 km/t i tættere bebygget område.
- Vognbanebredden skal ligge mellem 3,0 og 3,5 meter.
- Kantbanen skal være minimum 0,9 meter inkl. afstriberingen med en bred punkteret kantlinje.
- Der skal være mødesigt svarende til den valgte hastighedsgrænse for at sikre, at trafikanter kan nå at vige, hvis de møder modkørende.

Se flere eksempler i Vejregel om advarselstavler og eksempelsamling om afmærkning på kørebanen

Læs mere i Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning, § 177, 179 og 180

Hvis 2 minus 1 veje skal fungere som et cykelfremmende initiativ, skal kantbanerne etableres med omtanke, så der reelt skabes bedre forhold for de trafikanter, der skal færdes på strækningen. Det vil sige, at der skal være belægning på sidearealerne, man skal ikke anlægge efter minimumskravene, og der skal sikres en god vedligeholdelse, så standarden ikke bliver dårligere for cyklister, knallertkørere og fodgængere.

Mange trafikanter er usikre på, hvordan man skal færdes på en 2 minus 1 vej. Derfor har Vejdirektoratet lavet en film, der viser, hvordan både bilister, cyklister og fodgængere skal færdes på vejen, og hvordan man skal tage hensyn til andre trafikanter.

Vejindsnævring og undertavle A 43.1 og UA 43.1

Undertavlen angiver vej med dobbeltrettet færdsel, hvor 2 motorkøretøjer ikke kan passere hinanden uden at overskride kantlinjen.

Kilde: Vejafmærkningsbekendtgørelsen, § 12

👉 [Se film om 2 minus 1 veje](#)

Foto: Silkeborg Kommune

Vejdirektoratet har kontorer i:

Aalborg, Fløng, Middelfart,
Næstved, Skanderborg
og København

Find mere information på
vejdirektoratet.dk

Vejdirektoratet
Niels Juels Gade 13
1022 København K

Telefon 7244 3333
vd@vd.dk
vejdirektoratet.dk

